

سوال های متن درس هفتم- سبک خراسانی (فنون ۱)

- ۱- سبک در اصطلاح ادبی را تعریف کنید.
- ۲- سبک شعر چیست؟
- ۳- سبک شخصی چیست؟
- ۴- به چه تعداد سبک وجود دارد؟ چرا؟
- ۵- بر اساس طبقه‌بندی ارسطو انواع سبک شعر را نام ببرید.
- ۶- محمدتقی بهار برای شعر فارسی چه نوع سبک‌هایی قائل است؟ بر چه مبنایی است؟
- ۷- بهار سبک نثر را چگونه تقسیم کرده است؟
- ۸- مکتب‌ها و سبک‌های ادبی معمولاً محصول چیست؟
- ۹- نخستین آثار نظم زبان فارسی بعد از اسلام (سبک خراسانی) در چه مناطقی پدید آمد؟
- ۱۰- نام دیگر سبک خراسانی چیست؟ چرا؟
- ۱۱- انواع سبک فرعی خراسانی بر حسب زمان را نام ببرید.
- ۱۲- نام سبک دوره سلجوقی چیست؟ چرا؟
- ۱۳- شعرای معروف سبک خراسانی را نام ببرید.
- ۱۴- ویژگی‌های زبانی شعر سبک خراسانی را بیان کنید.
- ۱۵- ویژگی‌های ادبی شعر سبک خراسانی را بیان کنید.
- ۱۶- ویژگی‌های فکری شعر سبک خراسانی را بیان کنید.
- ۱۷- نثر سبک خراسانی در کدام شاخه‌ها بررسی می‌شود؟
- ۱۸- ویژگی‌های نثر دوره سامانی را بیان کنید.
- ۱۹- محتوای نثر دوره سامانی بیشتر چیست؟
- ۲۰- چند نمونه نثر موقّق دوره سامانی را نام ببرید.

پاسخ نامه سوال های متن - درس هفتم (فنون ۱)

- ۱- شیوه خاص یک اثر یا آثار ادبی
- ۲- ویژگی هایی که شاعر یا نویسنده در نحوه بیان اندیشه به کار می برد.
- ۳- شیوه بیان هر نویسنده یا شاعر
- ۵- (۱) براساس نام شاعر یا نویسنده: سبک فردوسی یا بیهقی
(۲) زمان و دوره اثر : سبک غزنوی یا مشروطه
(۳) موضوع و نوع: سبک عرفانی یا حماسی
(۴) محیط جغرافیایی: سبک آذربایجانی یا حماسی
(۵) مخاطب: سبک عامیانه یا عالمانه
(۶) هدف: سبک تعلیمی یا فکاهی
(۷) قلمرو دانشی: علمی یا فلسفی
- ۶- (۱) خراسانی یا ترکستانی (از آغاز شعر فارسی تا قرن ۶)
(۲) عراقی (ق ۶ تا ق ۱۰)
(۳) هندی (ق ۱۰ تا ق ۱۳)
(۴) دوره بازگشت (تمام ق ۱۳)
(۵) مشروطه
(۶) معاصر
- ۷- (۱) سامانی (۲) غزنوی و سلجوقی اول (۳) سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان = نثر فنی
(۴) عراقی = نثر مصنوع (۵) بازگشت ادبی (۶) ساده نویسی
- ۸- اوضاع سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و... زمانه ای که صاحبان آن مکتبها یا سبک ها در آن می زیسته اند

۹- سیستان - خراسان بزرگ (خراسان کنونی، افغانستان، تاجیکستان، ماوراءالنهر و ترکستان)

۱۰- سبک سامانی / زیرا اوج آن در دوره سامانی بوده است.

۱۱- سامانی / غزنوی / سلجوقی

۱۲- بینابین / زیرا ویژگی‌های سبک عراقی در آن دیده می‌شود.

۱۳- رودکی / فردوسی / ناصر خسرو

۱۴- (۱) سادگی زبان شعر (۲) کمی لغات عربی - به جز اصطلاحات دینی و علمی و لغات بیگانه

(۳) تفاوت تلفظ برخی کلمات با امروز مثل یک و هزار (۴) کهنه و مهجور بودن برخی لغات مثل

گبر و جوشن (۵) استفاده از دو نشانه برای یک متمم. مانند: زدش بر زمین بر

۱۵- (۱) قصیده قالب عمده شعر خراسانی / مسقط، ترجیع بند و مثنوی به تدریج / غزل اواخر

دوره (۲) استفاده از آرایه‌ها در حد اعتدال (۳) قافیه و ردیف بسیار ساده (۴)

استفاده از تشبیه حسی در توصیف پدیده‌ها

۱۶- (۱) غلبه روح شادی و نشاط (۲) واقع‌گرایی شعر، توصیفات طبیعی و محسوس و

عینی (۳) زمینی بودن معشوق (۴) حاکمیت روح حماسه در شعر (۵) سادگی اشعار

پندآموز، جنبه عملی و دستوری (۶) مضمون اشعار حماسی، مدح و اندرز (۷) سادگی

کلام و فکر

نثر دوره اول

۱۷- سامانی / غزنوی و سلجوقی

۱۸- (۱) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا (۲) تکرار فعل یا اسم (۳) کوتاهی جملات (۴) لغات کم

کاربرد فارسی (۵) لغات عربی کم (۶) افزایش نشانه‌های جمع فارسی

۱۹- بیشتر علمی / گاهی حماسی، تاریخی و دینی

۲۰- ترجمه تفسیر طبری / تاریخ بلعمی / التفهیم / شاهنامه منثور ابومنصوری

۲۱- (۱) اطناب (طولانی بودن جمله‌ها) (۲) تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث و اشعار عرب

(۳) حذف افعال به قرینه (۴) افزایش لغات عربی